

LEGAL INSIGHT

Η ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Κυριακή Παππά

Παρά την μείωση των δαπανών για την προκήρυξη δημοσίων διαγωνισμών προμηθειών, η δημοσίευση προκηρύξεων με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, κυρίως φύλαξης και καθαριότητας, παραμένει αμείωτη. Στους σχετικούς διαγωνισμούς, ιδιαίτερη επιμέλεια πρέπει να δίδεται στην υποβολή της οικονομικής προσφοράς η οποία πρέπει να είναι απολύτως σύμφωνη με τους όρους της διακήρυξης διότι μόνο σε ελάχιστες περιπτώσεις η διοίκηση δύναται να ζητήσει διευκρινήσεις από τον συμμετέχοντα.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2015

Αφορμή για την συγγραφή του παρόντος σημειώματος στάθηκε η ανάγνωση της υπ' αριθ. 3921/2013 του Συμβουλίου της Επικρατείας (δημ. ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ) η οποία παρουσιάζει ιδιαίτερο νομικό και ουσιαστικό ενδιαφέρον για τους υποψήφιους συμμετέχοντες σε δημόσιους διαγωνισμούς υπηρεσιών.

Τι συνέβη στη διαφορά που κρίθηκε ενώπιον του Συμβουλίου του Επικρατείας:

Σε δημόσιο ανοιχτό διαγωνισμό με αντικείμενο την ανάθεση της φύλαξης του συστήματος των γραμμών 2 και 3 του Μετρό συμμετείχαν συνολικά πέντε εταιρείες, εκ των οποίων δύο αποκλείστηκαν στο στάδιο αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής. Στη συνέχεια αξιολογήθηκε η οικονομική προσφορά των τριών λοιπών εταιρειών («Α», «Β» και «Γ») και εν τέλει η αναθέτουσα αρχή κατακύρωσε τον διαγωνισμό στην εταιρεία «Α».

Ωστόσο, κατά το στάδιο του προληπτικού ελέγχου της σχετικής δημόσιας σύμβασης, το κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου έκρινε ότι η υπογραφή της σύμβασης κωλύονταν διότι «...η προσφορά της αναδόχου εταιρείας δεν εκάλυπτε τις απαιτήσεις της διακήρυξεως, καθ' όσον υπελείπετο του ελαχίστου κόστους μισθοδοσίας που προέκυπτε βάσει της εθνικής κλαδικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας...». Επί της απόφασης αυτής, η ανάδοχος εταιρεία υπέβαλε

ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου αίτηση ανάκλησης η οποία έγινε μερικώς δεκτή και κρίθηκε ότι η υπογραφή της σύμβασης δεν κωλύονταν.

Ακολούθως, η εταιρεία «Γ», η οποία είχε καταταγεί τρίτη κατά το στάδιο αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών, υπέβαλε αίτηση αναθεώρησης κατά της αμέσως ανωτέρω απόφασης η οποία έγινε δεκτή με την εξής αιτιολογία: «οι οικονομικές προσφορές τόσο της αιτούσης εταιρείας όσο και της καταταγείσης δεύτερης κατά σειρά μειοδοσίας εταιρείας «.....» υπολείπονταν του ελαχίστου κόστους παροχής των επίμαχων υπηρεσιών, όπως αυτό προέκυπτε από την εθνική κλαδική συλλογική σύμβαση εργασίας, βάσει της οποίας οι διαγωνιζόμενες εταιρείες όφειλαν να διαμορφώσουν, κατά τους σχετικούς όρους της διακηρύξεως, την οικονομική προσφορά τους, ανεξαρτήτως αν δεσμεύονταν από την σύμβαση αυτή. Περαιτέρω, με την εν λόγω απόφαση έγινε δεκτό ότι δεν ετίθετο ζήτημα εφαρμογής του άρθρου 48 του π.δ. 59/2007 περί παροχής διευκρινίσεων σε περίπτωση υποβολής ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, δεδομένου ότι οι οικονομικές προσφορές των ως άνω διαγωνιζομένων παραβίαζαν τους όρους της διακηρύξεως του διαγωνισμού».

Με απλά λόγια, το Ελεγκτικό Συνέδριο (τμήμα μείζονος – επταμελούς συνθέσεως) δικαίωσε την εταιρεία «Γ» κρίνοντας ότι αμφότερες οι οικονομικές προσφορές των εταιρειών «Α» και «Β» δεν ήταν σύμφωνες με अपαράβατους όρους της διακήρυξης και ως εκ τούτου δεν υπήρχε περιθώριο παροχής διευκρινήσεων από τις τελευταίες προς την αναθέτουσα αρχή προκειμένου να θεραπευτούν οι διαπιστωθείσες ελλείψεις εκ των υστέρων.

Ο αναθέτων φορέας, εν συνεχεία, ανακάλεσε την απόφαση κατακύρωσης και κατακύρωσε τα αποτελέσματα του επίμαχου διαγωνισμού στην εταιρεία «Γ», η οποία, ως προελέχθη, είχε έλθει τελευταία (τρίτη) στο στάδιο αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών. Η τελική απόφαση της αναθέτουσας αρχής περί κατακύρωσης του διαγωνισμού στην εταιρεία «Γ» επικυρώθηκε και με την υπ' αριθ. 3921/2013 απόφαση του ΣτΕ.

Σχόλιο:

Αποτελεί, κατά τα διαφαινόμενα στις αποφάσεις των δικαστηρίων μας, συχνά συναντώμενη περίπτωση λόγου αποκλεισμού συμμετέχουσας εταιρείας σε δημόσιους διαγωνισμούς υπηρεσιών η απαράδεκτη υποβολή οικονομικής προσφοράς.

Κατά τα παγίως γεγόμενα δεκτά στη νομολογία, η οικονομική προσφορά διαγωνιζομένου δεν μπορεί κατά κοινή αντίληψη να συντίθεται μόνον από το κόστος της μισθοδοσίας του προσωπικού που θ' απασχοληθεί στην παροχή των επίμαχων υπηρεσιών, αλλά θα πρέπει να περιλαμβάνει και το λειτουργικό (διοικητικό) κόστος, καθώς επίσης και να καταλείπει και κάποιο περιθώριο κέρδους, ώστε να μη θέτει σε κίνδυνο την εκτέλεση της σχετικής συμβάσεως (βλ. ενδεικτικά Ε.Α. 675/2002, 272/2008, 1257, 1262, 1297, 1299/2009, 970/2010, 187/2013). Σε περίπτωση κατά την οποία κατά τη διακήρυξη απαιτείται ο συνυπολογισμός στην οικονομική προσφορά και ενός ευλόγου ποσοστού διοικητικού κόστους παροχής των επίμαχων υπηρεσιών, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εξετάσει, αν υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες της διενεργουμένης διαγωνιστικής διαδικασίας, εν όψει και των τυχόν παρεχομένων από τον διαγωνιζόμενο επί του θέματος διευκρινίσεων, το προσφερόμενο από αυτόν ποσοστό διοικητικού κόστους είναι εύλογο, εις τρόπον ώστε να καλύπτονται στοιχειωδώς οι λειτουργικές ανάγκες εκτελέσεως της υπό σύναψη συμβάσεως (βλ. ενδεικτικά Ε.Α. 193/2013, 187/2013).

Συνοψίζοντας, η οικονομική προσφορά ενός υποψηφίου σε δημόσιο διαγωνισμό υπηρεσιών, κατά κανόνα ιδιαίτερα υψηλού προϋπολογισμού, αποτελεί πρωτίστως επιχειρηματική και οικονομική επιλογή κατά την οποία η παρουσία του νομικού φαίνεται εκ πρώτης όψεως περιττή. Όμως, η εδώ ιστορούμενη διαφορά καταδεικνύει ότι πολλές φορές ο έστω τυπικός έλεγχος του φακέλου της οικονομικής προσφοράς εκ νομικής σκοπιάς μπορεί να αποβεί ιδιαίτερα επωφελής για τη συμμετέχουσα εταιρεία. Εξίσου σημαντική για την προάσπιση των συμφερόντων των συμμετεχόντων αποτελεί και η πλήρης αξιοποίηση του συνόλου των εργαλείων που παρέχει η νομοθεσία – και όχι μόνο της παραδοσιακής νομικής οδού του ν. 3886/2010 - η οποία (ενν. αξιοποίηση) οδήγησε εν προκειμένω στη θετική ανατροπή από «χάλκινο» σε «χρυσό» μέταλλο για τη συμμετέχουσα εταιρεία «Γ» διότι στον στίβο των διαγωνισμών πράγματι το «παιχνίδι κρίνεται στα χαρτιά».

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε μαζί μας:

ΓΙΑΝΝΑΤΣΗΣ ΚΑΙ ΨΑΡΑΚΗΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

WWW.YIANNATSI.GR

38, ΚΑΡΝΕΑΔΟΥ, ΚΟΛΩΝΑΚΙ

106 76, ΑΘΗΝΑ

ΕΛΛΑΔΑ

T: (+30) 210 7231076

F: (+30) 210 7231075